

شکست سیاست خارجی هند در بخش انرژی

خط لوله قرار بود از سال ۲۰۱۰ آغاز شده و این پروژه از سال ۲۰۱۵ میلادی به بهره‌برداری برسد. آمریکا از دهه ۱۹۹۰ میلادی خواستار احداث این خط لوله بوده است و از اجرای این خط لوله که روسیه را دور می‌زند و منابع گازی دریای خزر و آسیای مرکزی را به شبه قاره هند منتقل می‌کند حمایت می‌نماید. هند در سال ۲۰۱۰ به این پروژه پیوست و دسامبر ۲۰۱۰ قرارداد تابی را امضاء کرد. بانک توسعه آسیایی نیز از اجرای این پروژه حمایت کرده است. ۳۳۵ کیلومتر از این پروژه از مرزهای افغانستان و ۸۰۰ کیلومتر آن از مرزهای پاکستان می‌گذرد.

این گزارش افزوده است، دولت هند به شدت با مشارکت چین در این پروژه مخالف است. ممکن است این پروژه در نهایت منجر به بیرون کردن هند و جایگزینی چین به جای این کشور شود. به علت مخالفت‌های هند با قیمت گاز و تعرفه ترانزیت گاز امضای این قرارداد تا کنون بارها به تأخیر افتاده است. این در حالی است که پاکستان، افغانستان و ترکمنستان نیز خواستار مشارکت چین در این پروژه هستند چرا که چین تجربه خوبی در زمینه احداث خط لوله‌های بزرگ و بلند گاز و نفت دارد. مقام‌های وزارت نفت هند به خوبی از خطر چین آگاه هستند. چین جایگاه منطقه‌ای هند را به شدت تهدید می‌کند. مشارکت احتمالی چین در این پروژه موجب خارج شدن هند از این پروژه و متوقف شدن

یک پایگاه خبری با اشاره به شکست سیاست خارجی هند در بخش انرژی نوشت، پروژه‌های نفت و گاز و تاکتیک مذاکراتی دهلی‌نو مانند آب و نفت‌اند که هیچ‌گاه با همدیگر ترکیب نمی‌شوند. پایگاه خبری کاشگر تایمز طی تحلیلی به بررسی شکست سیاست‌های خارجی هند در زمینه انرژی پرداخت و نوشت پروژه‌های خط لوله نفت و گاز و تاکتیک مذاکراتی دهلی‌نو مانند آب و نفت است که هیچ‌گاه با همدیگر ترکیب نمی‌شوند. این پایگاه افزود، هند در دهه اخیر با سه شکست بزرگ روبه‌رو شده که این شکست‌ها تأثیر زیادی در بلند مدت خواهد داشت. نخستین شکست مربوط به از دست دادن نپال در رقابت با چین است. دومین شکست کاهش تأثیر و نفوذ هند بر سریلانکا و اسلام‌آباد و افزایش حضور چین در این دو کشور است. سومین شکست نیز مربوط به خروج دهلی‌نو از معادلات افغانستان است. این شکست‌ها موجب افت جایگاه بین‌المللی و منطقه‌ای هند طی ده سال اخیر شده است.

بر اساس این گزارش، احداث خطوط لوله نفت و گاز در منطقه بدون هند به یک کابوس برای مقامات این کشور تبدیل شده است. خط لوله انتقال گاز ایران به هند و پاکستان پس از خروج دهلی‌نو از این پروژه به پروژه انتقال گاز ایران به پاکستان تبدیل شده است. توافق‌نامه انتقال گاز ترکمنستان به شبه قاره نیز اخیراً امضاء شده است. احداث این

روند صلح هند و پاکستان خواهد شد. این خط لوله گازی به طول ۱۷۳۵ کیلومتر که پیش‌بینی می‌شود ساخت آن تا پایان سال ۲۰۱۴ به پایان برسد دارای ظرفیت صدور ۳۳ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی در سال بوده که تنها کشور هند آماده خرید حدود ۱۸ میلیارد متر مکعب می‌باشد. هزینه ساخت خط لوله ۷/۶ میلیارد دلار برآورد می‌شود.

با این وجود، قراردادهای امضاء شده حاوی جزئیات مهمی مثل تاریخ دقیق اجرای پروژه، میزان حق ترانزیت و شرایط تأمین مالی نمی‌باشد. عزیزالله عمر مدیر امور اقتصادی وزارت خارجه افغانستان تصریح کرد در مورد مسایل مالی و فنی پروژه بخش اعظم هزینه پروژه توسط بانک توسعه آسیا تأمین خواهد شد. در حال انجام مذاکراتی با این بانک پیرامون موضوع هستیم. ولی هنوز در مورد مبلغ خاصی توافق حاصل نشده است. برای ساخت خط لوله در خاک افغانستان سه میلیارد دلار سرمایه‌گذاری لازم است.

امضای توافقنامه همکاری شل و قطر پترولیوم در زمینه پتروشیمی

دو شرکت شل و قطر پترولیوم برای مطالعه مشترک پروژه ساخت یک واحد پتروشیمی در قطر توافقنامه همکاری امضاء کردند. شرکت انگلیسی- هلندی شل، بزرگترین سرمایه‌گذار در پروژه‌های نفت و گاز قطر و شرکت دولتی قطر پترولیوم برای مطالعه مشترک پروژه ساخت یک واحد پتروشیمی به ارزش شش میلیارد دلار، توافقنامه همکاری امضاء کردند. عبدالله بن حمد العطیه، وزیر انرژی و صنعت قطر، در مراسم امضای این توافقنامه همکاری گفت: انتظار می‌رود یک واحد تولید مونوتیلن گلاکول با ظرفیت تولید یک میلیارد و ۵۰۰ تن تا سال ۲۰۱۶ در شهر صنعتی رأس الفان ساخته شود. شرکت شل در بیانیه‌ای اعلام کرد، دیگر فرآورده‌های الفینی، تولید این واحد پتروشیمی را به بیش از دو میلیون تن محصولات تمام شده افزایش می‌دهد. العطیه تصریح کرد، قطر در نظر دارد تولید سالانه محصولات پتروشیمی خود را تا سال ۲۰۱۵ به ۱۸ میلیون تن افزایش دهد. مدیر اجرایی شرکت شل در بیانیه‌ای یادآور شد، این پروژه جدید با بهره‌گیری از دانش فنی و تجربه‌های شرکت شل در کنار برنامه‌های توسعه‌ای قطر، سبب افزایش ارزش منابع گازی این کشور حوزه خلیج فارس می‌شود. قطر پترولیوم و اکسون موبیل دی ماه سال گذشته اعلام کرده بودند، برنامه اکسون برای ساخت این مجتمع پتروشیمی شامل ساخت یک واحد استیم کراکر با ظرفیت تولید سالانه یک میلیون و ۶۰۰ هزار تن و دو واحد پلی اتیلن با ظرفیت ۶۵۰ هزار تن و یک واحد تولید اتیلن گلاکول با ظرفیت تولید سالانه ۷۰۰ هزار تن تا سال ۲۰۱۵ خواهد بود.

تصویب طرح افزایش ظرفیت خط لوله کنسرسیوم خزر

سهمداران خط لوله کنسرسیوم خزر درباره افزایش ظرفیت انتقال نفت از این خط لوله توافق کردند. به گزارش پایگاه اینترنتی بلومبرگ، سهمداران خط لوله کنسرسیوم خزر (سی.پی.سی) توافق کردند برای دو برابر کردن ظرفیت کنونی انتقال نفت این خط لوله که نفت خام میدان تنگیز قزاقستان را به بخش روسی دریای سیاه انتقال می‌دهد پنج میلیارد و ۴۰۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری کنند. بر اساس بیانیه منتشر شده از سوی این کنسرسیوم، سهمداران خط لوله کنسرسیوم خزر از جمله شورون، ترانسنت روسیه، کازمونا گاز و لوک اوپل روسیه در نظر دارند ظرفیت انتقال نفت این خط لوله نفتی را تا سال ۲۰۱۴ به ۶۷ میلیون تن در سال افزایش دهند. شرکت ترانسنت به عنوان اپراتور خط لوله کنسرسیوم خزر و بزرگترین سهامدار این خط لوله (۲۴ درصد) پیش‌تر از افزایش ظرفیت انتقال این خط لوله حمایت کرده بود، در حالی که سهمداران بخش تولید به دنبال کاهش میزان انتقال نفت بودند. این اختلاف‌ها پس از این که ترانسنت با میانجیگری تلاش کرد تعرفه انتقال نفت از خط لوله کنسرسیوم خزر را به ۲۸ دلار برای هر تن افزایش دهد، حل و فصل شد. بر اساس بیانیه منتشر شده، اعتبار افزایش ظرفیت انتقال خط لوله کنسرسیوم خزر به طول یک کیلومتر و ۵۱۱ متر (۹۳۹ مایل) از درآمدهای سهمداران تأمین می‌شود. این بیانیه می‌افزاید، درآمدهای حاصل از انتقال نفت خط لوله کنسرسیوم خزر پس از تکمیل پروژه افزایش ظرفیت حدود دو میلیارد و ۳۰۰ میلیون دلار برآورد شده است که این رقم بیشتر از یک میلیارد و ۱۰۰ میلیون دلار سال گذشته خواهد بود.